

NORGES VASSDRAGS- OG
ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Dato: 29.11.2017
Vår ref.: 2016/34130-14
Saksbehandlar: talhals
Dykkar ref.: 201605237-42

132 kV kraftleidning Kjønnergard-Myrkdalen. Høyring av utgreiing av trasé gjennom Oppheimsdalen og tilleggssøknad om riggplassar

Viser til brev dagsett 09.11.17 om utgreiing av trasé gjennom Oppheimsdalen og tilleggssøknad om riggplassar for den planlagde linja mellom Kjønnergard og Myrkdalen. Hordaland fylkeskommune har vurdert traséalternativet som sektormynd for kulturminner og mot regionale planar og interesser. Det er ikkje fatta politisk vedtak i saka, då det ikkje var mogleg å legge fram saka til politisk handsaming innanfor tidsrommet for høyringa.

Tilråding frå Hordaland fylkeskommune:

- Hordaland fylkeskommune rår i frå trasealternativ gjennom Oppheimsdalen, slik den er vist i tilleggsgutgreiinga, og rår til trase 2-B-II.
- Som regional kulturminnemynde viser Hordaland fylkeskommune til at undersøkingsplikta etter § 9 i kulturminneloven må utførast og vere eit vilkår i konsesjonen.

Kulturminnefagleg fråsegn

Fylkeskonservatoren viser til tidlegare handsaming av 132 – kV-linje Kjønnergard – Myrkdalen, Voss kommune. I saksutgreiinga her har Fylkeskonservatoren vist til at dåverande alternativ 4 – alternativet som no er sendt på tilleggsgutgreiing, ville vera svært konfliktfult med omsyn til kjende kulturminneverdiar.

Alternativ linje - Oppheimsdalen

Traseen byrjar likt med førre gong ved Høgåsen på Oppheim og strekk seg over øvre del av Oppheimsbygda. Linjetraseen er ikkje synfare og Fylkeskonservatoren må slik leggja til grunn dei kjente funna i nærområdet for å kunne gje ei fråsegn. I området nord for kraftlinja ved Leitet under garden Bidne var det kjent ei steinhelle med skålgroper, denne låg inne på gnr 313 bnr 6 og var mykje lik hella på Vetlebotn i Myrkdalen. I området rett opp for tunet på Finne vart det på 1990-talet registrert fleire hustuffer, kor ei datert til vikingtid, vidare er det opp på fjellet registrert ei jernvinne ved stølen Svorto, som ligg vel 500 meter vest for den nordgåande traseen. Området sør for linja har viser og ei stor tidsdjupne i bruken av området, her gjekk då den gamle ferdslevegen i frå Langedalen, denne kryssa over eit steinsett vad ved Framnes og tok vegen via Bidne og over til Sogn. Oppheim gamle prestegard og kyrkjegarden frå mellomalderen viser at Oppheim var ein sentral stad i yngre jernalder og mellomalder.

Dei kjende funna viser oss at føreslåtte trase går i eit område med stort potensiale for ytterlegare funn.

Det er tidlegare ikkje gjort eigne kulturminneregistreringar i Oppheimsdalen. I 2005 vart det registrert eit fangstanlegg oppe på Tverrfjellet ved Oksli. Næraste alternativ til linje går over Vossahaugen som ligg vel 600 meter i frå dette anlegget. Alternativ 4-1C og 4-1D går over Turtnastølen, Alternativ 4-1A går over Marteinstølen som alle er gamle stølar. Her er potensial for konflikt stort, i tillegg vil linja verka ekstra skjemma på verdfulle stølsmiljø. Der traseen svingar mot Myrkdalen stasjon er det kjent fleire

førhistoriske og nyare tids lokalitetar inne på stølane Trohaugane og Bygdastølen. Desse ligg ein 100 – 200 meter nord for vist traselinje. Desse utgjer ein del av eit viktig kulturmiljø, som strekk seg ut på begge sider av elva. Graden av kulturminnekonflikt og skjemming er alt stor.

Tilleggsutgreiinga for alternativ trase viser framleis stort konfliktpotensiale, Fylkeskonservatoren viset til difor til vedtak i Fylkesutvalet 26/1 – 2017 der Fylkesutvalet gjer vedtak trasealternativ 2-B-II. Fylkeskonservatoren viser til at det ikkje er gjort ei kulturminneregistrering i nokre av traséane jf. § 9 i kulturminnelova. Kulturminnevernet varsla dermed, grunna nærføring til alt kjende automatisk freda kulturminne i området, at det vil verta stilt krav om arkeologiske kulturminneundersøkingar også i traseen gjennom Oppheimsdalen. Me gjer merksam på at dersom det vert registrert automatisk freda kulturminne i konflikt med konsesjonsgjeven linje må desse handterast som dispensasjonssaker heimla i kulturminnelova.

Alternativ til riggplassar

A: Bidnesvegen – alternativet ligg nær kjende fornminne og må synfarast før ein kan ta stilling til eventuelle arkeologiske undersøkingar.

B: Flisramshaugen – ligg ikkje i umiddelbar nærføring til kjente automatisk freda kulturminne. Staden er oppgjeve å alt vera opparbeidd.

C: Ulvundsøyne – her er heller ikkje kjent funn eller automatisk freda kulturminne, også her vil det måtte gjerast ei synfaring.

Fylkeskonservatoren viser til at ein søker opparbeida riggplasser på vel 25x40 meter. Dette er relativt små område. Me har slik ingen vesentlege merknader ut i frå dei alt nemnde atterhalda.

Regionale planar og omsyn

Hordaland fylkeskommune stiller seg spørjande til prosessen kring denne tilleggsutgreiinga. Det er krevjande å få på plass denne type arealinngrep, særleg i områder med fleire ulike interesser. I denne saka er det allereie på plass eit traséalternativ som både søkjar, kommune, fylkeskommune og fylkesmann stiller seg bak. Det er heller ikkje kome fram sterk motstand mot alternativet som er søkt om. Fylkeskommunen meiner dette tyder på ein god prosess lokalt og meiner det er uheldig at NVE utfordrar prosessen og aktørane ved å legge eit alternativ på bordet som ikkje søkjar eller kommunen ønskjer. Dette er unødige ressurskrevjande, det tek lenger tid før tiltaket kan iverksetjast og undergraver gode, lokale prosessar.

Lokale og kommunale innspel er viktig for Hordaland fylkeskommune i handsaming av kraftsaker. Det er difor viktig å nemne at traséen gjennom Oppheimsdalen har sterk lokal motstand. Motstanden grunnar i at området er eit friluftsområde sommar og vinter, og at det er knytt lokalhistoriske interesser til stølsområda og stølsvegen. Aksjonsgruppa «Folkeaksjonen mot master i Oppheimsdalen» er likt av 211 personar på Facebook. Voss kommune ønskjer ikkje traséalternativ 4.

Oppsummering

Hordaland fylkeskommune rår i frå traséalternativ 4 gjennom Oppheimsdalen og viser til tidlegare fråsegn i saka.

Sølve Sondbø
Klima- og naturressurssjef

Tale Halsør
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:
Jostein Aksdal

